

„Zabawa jest nauką, nauka jest zabawą.

Im więcej zabawy, tym więcej nauki.”

Doradca metodyczny: Dorota Maksymczak

W swojej pracy często stosuję różnego rodzaju zabawy z dziećmi mające na celu:

- przyswajanie nowej wiedzy,
- rozwijanie własnych pomysłów,
- umiejętność komunikowania się,
- umiejętność dyskusowania,
- twórczego myślenia,
- rozwijanie spostrzegawczości,
- rozwijanie refleksu,
- przełamywanie własnych oporów,
- pobudzanie wyobraźni,
- rozwijanie myślenia ,języka ciała i rozumienia go,
- wzajemnej integracji w grupie klasowej.

Pracę z dziećmi w wieku przedszkolnym można uatrakcyjnić, wzbogacić, czy urozmaicić o metody pedagogiki zabawy.

Metody pedagogiki zabawy z dziećmi w wieku przedszkolnym zawierają w sobie elementy zabawy i nauki.

W zabawie dziecko ma okazję zdobyć wiedzę, umiejętności, wartości społeczne i moralne, doświadczyć wrażeń, emocji i uczuć.

Nauczyciel ma możliwość wspierania, wzmacniania, aktywizowania i stymulowania dziecka. Pedagogika zabawy to działanie w grupie, które daje radość, które uczy, bawi i wychowuje.

W metodach pedagogiki zabawy w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym zastosowano następujący podział:

- **metody wstępne**
- **metody aktywizujące**
- **metody integracyjne**
- **metody twórczego opracowania tematu**
- **metody informacji zwrotnej**
- **metody plastyczne**

METODY WSTĘPNE

Zabawy zawierające tę metodę ułatwiają rozpoczęcie zajęć, wprowadzenie w temat, podzielenie się wiadomościami, spostrzeżeniami, odczuciami i doświadczeniami, ułatwiają nawiązanie do współpracy i nabranie zaufania do innych dzieci w zespole, oswojenie z nowym miejscem lub sytuacją, pozwalają zaznaczyć swoją obecność, stwarzają miłą atmosferę i ożywiają grupę.

Powitanki :

- *Dziś przedszkole wita nas, na zabawę nadszedł czas, jestem ja, jesteś ty, raz, dwa trzy!*
- *Niech pomacha do mnie.....*
- *Zabawy z imionami*
- *Zabawy wprowadzające do tematu – piosenka, zabawa ruchowa*

Moje imię jako obrazek

Napisz moje imię - Kwiatek

„MÓJ NASTRÓJ”

Cel główny: rozpoczęcie i wprowadzenie w temat zajęć oraz uzyskanie informacji zwrotnej.

Inne cele: Zabawa może być podsumowaniem zajęć. Oprócz wersji rysunkowej każde dziecko może werbalnie uargumentować swoje odczucia. N-l rysuje na arkuszu papieru okienka, każde dz. w jednym z okienek rysuje kredką swój nastrój, w jakim się obecnie znajduje – słońce, słońce za chmurką, mgłę, zachmurzenie, deszcz, piorun.

Mapa mojego umysłu

METODY AKTYWIZUJĄCE

Zabawy „aktywizujące” pobudzają dzieci do konkretnej aktywności

fizycznej,

umysłowej

i emocjonalnej,

służącej osiągnięciu zamierzonych celów. Metody te zachęcają dzieci do uczenia się, poznawania, rozumienia, doświadczania i odczuwania siebie oraz świata poprzez czynne działanie i aktywny udział we wspólnej zabawie.

Gry dydaktyczne.

Jest to metoda zawierająca treści dydaktyczne i wychowawcze. Uczy ścisłego przestrzegania reguł, aktywizuje uczniów, integruje różne dziedziny aktywności oraz przyspiesza ich rozwój. Gry stosuje się jako sprawdzian zdobytych wiadomości, jako sposób na zdobycie nowych wiadomości, jako niekonwencjonalny sposób na myślenie, redagowanie poleceń.

Gry planszowe uczą twórczego myślenia, rozwijają wyobraźnię, nadają sens pracy, zmuszają do współdziałania, uczą planowania pracy, dają satysfakcję z wykonywanej pracy.

Można używać gier gotowych kupowanych w sklepie lub uczyć dzieci konstruowania gier według metody prof. Edyty Gruszczyk – Kolczyńskiej.

Rola nauczyciela podczas stosowania gier dydaktycznych to:

- Właściwy dobór gry do potrzeb i możliwości dzieci oraz do danego problemu.
- Precyzyjne omówienie zasad, wyjaśnienie reguł gry.
- Wycofanie się z aktywności na czas gry i pozostawanie w pozycji obserwatora.
- W razie potrzeby udzielenie minimum pomocy.
- Podsumowanie gry.

Burza mózgów

Metoda zabawowa, kształtująca pomysłowość i wyobraźnię.

Pomysły mogą być oczywiste, banalne, ale z czasem niespodziewane, fantastyczne, innowacyjne.

Znana jest też pod nazwami „fabryka pomysłów”, „giełda pomysłów”, „jarmark pomysłów”.

Celem tej metody jest zgromadzenie w krótkim czasie dużej ilości pomysłów na rozwiązanie jakiegoś problemu.

Mapa mentalna

Zwana też pojęciową, lub umysłową. Twórcą map umysłowych jest Tony Buzan.

Mapa pojęciowa to metoda wizualnego przedstawienia problemu, zjawiska z wykorzystaniem rysunków, schematów, symboli, zdjęć, haseł, zwrotów.

Celem tej metody jest usystematyzowanie świeżo zdobytej wiedzy ,wiadomości, pojęć .

Piramida priorytetów

Polega na wartościowaniu, hierarchizacji. Najczęściej w grupach 4-5 osobowych wybierają najlepsze propozycje, które powstały wcześniej na podstawie burzy mózgów, układają je na szczycie piramidy. Potem wybierają coraz mniej ważne, i na końcu najmniej istotne. Następnie grupy porównują swoje piramidy, każda grupa uzasadnia swoje wybory. Metoda ta stwarza okazję do dyskusowania i argumentowania własnych wyborów. Dla klas młodszych ta metoda jest też ćwiczeniem w pisaniu, czytaniu, i mówieniu.

PRZYKŁAD: Tradycje wielkanocne.

Stacje zadaniowe

Polega ona na podejmowaniu przez uczniów zadań zaproponowanych przez nauczyciela. Zadania te dotyczą różnych dziedzin działalności i tematycznie podporządkowane realizowanemu blokowi.

Zadania umieszczone są w wyznaczonych stacjach. Dziecko samo decyduje, od której stacji rozpocznie swoją pracę, czyli, od której aktywności rozpocznie.

Można przygotować dodatkową stację dla dzieci szybko pracujących.

PRZYKŁAD: Temat: Wiosna:

1. Kolory wiosny - koła
2. Smaki wiosny - kwadraty
3. Święta wiosenne - trójkąty
4. Zabawy wiosenne - prostokąty

Linia czasu

Metoda ta pozwala przybliżyć dzieciom pojęcie czasu. Polega na przedstawieniu wydarzeń w porządku chronologicznym, najczęściej w wymiarze linearnym. Można wykorzystać tę metodę do przedstawienia planowania np. jakiejś uroczystości klasowej.

PRZYKŁAD: Pory roku – na linii prostej zaznaczamy cztery punkty, Następnie dzielimy klasę na cztery grupy, zadaniem, których będzie wykonanie rysunku przedstawiającego daną porę roku. Grupy prezentują swoją pracę, argumentując zamieszczone na niej elementy ukazujące cechy danej pory roku. Dalej uczniowie w grupach ustalają, w jakiej kolejności należy przykleić obrazki. Każda grupa daje propozycję. Po ustaleniu właściwej kolejności, przyklejamy obrazki pod zaznaczonymi punktami na naszej osi i zapisujemy przy nich nazwy pory roku : wiosna , lato, jesień , zima.

Drama

Polega na wczuwaniu się w rolę, na improwizacji angażującej ruch i gest, mowę, myśli i uczucia. Dostarcza bezpośredniego doświadczenia, przekraczającego zakres zwykłej informacji, wzbogacającego wyobraźnię i poruszającego emocje tak samo jak umysł.

Istotą dramy jest konflikt wzięty z życia, z literatury lub po prostu wymyślony. Umożliwia ona przeżycie określonych problemów, poszukiwanie własnych rozwiązań i dokonywanie rozwiązań. Głównym sposobem pracy w dramie jest bycie w roli.

Biorąc pod uwagę, że w zakres dramy wchodzi: rozmowa, wywiad, improwizacja, scenka improwizowana, żywy obraz, itp.

„KRAĞ SŁÓW”

Cel główny: aktywizacja grupy

Inne cele: kształci i usprawnia analizę i syntezę dźwiękową, rozwija pamięć słuchową, słuch fonematyczny i umiejętność artykulacji poszczególnych głosek, a także czynne słownictwo.

Dzieci i n-l siedzą w kole. Ogólna zasada tej zabawy brzmi: ostatnia głoska poprzedniego słowa jest pierwszą głoską następnego słowa. W zabawie tej trzeba dać czas dzieciom na zastanowienie się i wypowiedzenie słów.

„POLICZ I WYKLASZCZ”

Cel główny: aktywizacja grupy

Inne cele: wykonywanie na zbiorach liczbowych – liczenie elementów, porównywanie, układanie i odtwarzanie tych zbiorów. Utrwala liczebniki główne i kształci umiejętność posługiwania się nimi w zakresie 6, 9 lub 12. Rozwija umiejętność porównywania liczby elementów zbiorów. Wdraża dzieci do samokontroli i współdziałania. Rozwija umiejętność spostrzegania. Dobieramy dzieci w małe grupy, siadają na dywanie lub przy stole. Wszystkie grupy otrzymują po dwie kostki do gry. Każde z dzieci po kolei rzuca dwiema kostkami, przelicza liczbę wyrzuconych oczek i wyklaskuje tyle razy. Pozostałe dzieci sprawdzają czy jest poprawna odpowiedź. Można zastosować trzy kostki z oczkami od 1 do 3 po przeciwległych stronach. Pomoże to dzieciom zrozumieć i zapamiętać składniki liczby, przemienność dodawania, a suma trzech składników nie przekroczy 9. W celu utrwalenia obrazu graficznego cyfr można zastosować kostki, które na ściankach mają cyfry zamiast oczek.

„NIEDOKOŃCZONE ZDANIA”

Cel główny: rozpoczęcie i wprowadzenie w temat zajęć oraz uzyskanie informacji zwrotnej.

Każde dziecko kończy w sposób indywidualny zaproponowane przez nauczyciela zdania.

Zachęcamy do skojarzeń, do przypomnienia sobie wiadomości lub do podania informacji zwrotnej związanej z odczuciami na określony temat.

Jeśli słońce potrafi mówić, to...

Gdyby zwierzęta umiały mówić, to...

Gdyby mama była w moim wieku, to...

Gdybym był czarodziejem, to...

METODY INTEGRACYJNE

Zabawy integracyjne związane są ze wspólnym działaniem w małej lub dużej grupie, z ruchem, tańcem, śmiechem.

Pozwalają one dzieciom na bliższe poznanie się, nawiązanie bezpośrednich i życzliwych relacji, wytworzenie ciepłej i serdecznej atmosfery w grupie, zbliżenie emocjonalne i nabranie zaufania do siebie nawzajem, wymianę informacji o sobie i otoczeniu, poczucie jedności grupy, w której każde dziecko ma swoje miejsce, jest ważne, doceniane i potrzebne jako członek zespołu, z którym wiążą je więzi emocjonalne.

Spacer z malowaniem

Dzieci stoją dokoła stołu, każde ma przed sobą leżący na stole arkusz papieru (np. A-4), a w ręce mazak dowolnego koloru.

Na sygnał osoby prowadzącej wszyscy zaczynają coś rysować (temat dowolny).

Po ok. 30 sekundach ponowny sygnał – dzieci przesuują się w jedną stronę do kartki kolegi i rysują dalej zaczęty przez niego obrazek według własnej fantazji.

Po ok. 30 sek. Ponowny sygnał – znowu wszyscy się przesuują do następnego obrazka aż rysunki będą ukończone.

Teraz wszyscy oglądają obrazki i wybierają najciekawszy.

Inne zabawy metod integracyjnych to:

„Drwale i niedźwiedzie” – zamarzanie

„Jedzie pociąg” – zabawa przy muzyce, imiona

„Kłębek” – rozwiązywanie tematu

„Kra lodowa” – elementy skoku

„Krąg przyjaźni” – iskierka

„Krążące woreczki” – melodia La Raspa

„Latający dywan” – chusta animacyjna

METODY TWÓRCZEGO OPRACOWANIA TEMATU

Zabawy z tej grupy metod umożliwiają nowatorskie opracowanie tematu, ułatwiają zainteresowanie się danym zagadnieniem, poszukuje rozwiązań postawionego problemu.

Nie ma z góry ustalonego tylko jednego gotowego i właściwego rozwiązania zagadnienia.

Każde rozwiązanie stawianego zadania jest właściwe i każde dziecko ma w tych metodach szansę zaprezentować siebie i własny punkt widzenia.

Efekt pracy twórczej jest specyficznym dziełem danej osoby lub danej grupy.

„ Słyszę i zapominam.

Widzę i pamiętam.

Robię i rozumiem ”

Konfucjusz

STORYLINE

— METODA WYZWALAJĄCA AKTYWNOŚĆ POZNAWCZĄ DZIECI
W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

„PUZZLE – CHMURKA”

Cel główny: twórcze opracowanie tematu i wykonanie pracy plastycznej

Inne cele: Rozwija pomysłowość i twórcze opracowanie tematu, koordynację wzrokowo-ruchową, koncentrację uwagi, umiejętności manualne, wdraża do planowania, dokonywania wyborów i podejmowania samodzielnych decyzji, uczy współdziałania w zespole.

Wszystkie pocięte elementy są wymieszane i ułożone na środku sali.

Każde dz. bierze jeden kawałek papieru i odchodzi.

N-l podaje temat związany z aktualną porą roku.

Każde dz. maluje własną wizję. Po zakończonej pracy i wyschnięciu prac, prosimy dzieci, by każde zobaczyło, jaki symbol widnieje na spodzie kartki. Dzieci mają za zadanie zebrać się w grupy z takim samym symbolem i złożyć elementy układanki w jedną całość. Gdy jakaś grupa ma złożoną chmurkę, n-l daje taśmę klejącą do sklejenia puzzli, by kompozycja stanowiła całość.

METODY INFORMACJI ZWROTNEJ

Zabawy zawierające takie metody umożliwiają poznanie wrażeń, przeżyć, myśli, poglądów, oczekiwań, nastrojów, zaangażowania w działania oraz zainteresowania tematem u poszczególnych dzieci w grupie.

Każde dziecko zarówno w trakcie zabawy, jak i po jej przebiegu sygnalizuje swój odbiór i swoje odczucia.

Może to zrobić w sposób werbalny, rysunkowy, ruchowy, dźwiękowy.

Uzyskane informacje zwrotne są również ważne do zdiagnozowania potrzeb dziecięcych, które pomagają nam projektować następne działania edukacyjne w grupie przedszkolnej.

Mapa myśli

Kosz i walizka

Mina

Tarcza

Netografia:

<https://www.przedszkola.edu.pl/metody-pedagogiki-zabawy-w-pracy-z-dziecmi-w-wieku-przedszkolnym.html>

<https://przedszkole.michalowice.pl/wpis/metody-aktywizujace-w-przedszkolu>